

31991L0157

L 78/38

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

26.3.1991

NÕUKOGU DIREKTIIV,**18. märts 1991,****teatavaid ohtlikke aineid sisaldavate patareide ja akude kohta****(91/157/EMÜ)**

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾koostöös Euroopa Parlamendiga, ⁽²⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

patareide ja akude kõrvaldamist käsitlevate liikmesriikide õigusnormide vahelised erinevused võivad tekitada ühenduses kaubandustõkkeid ja moonutada konkurentsi, mistõttu võib neil olla otsene mõju siseturu rajamisele ja toimimisele; seetõttu tundub olevat vajalik ühtlustada seda valdkonda käsitlevad õigusnormid;

jäätmeid käsitleva nõukogu 15. juuli 1975. aasta direktiivi 75/442/EMÜ, ⁽⁴⁾ muudetud direktiiviga 91/156/EMÜ, ⁽⁵⁾ artikli 2 lõikes 2 on sätestatud, et erieeskirjad, mis käsitlevad erijuhutumeid või täiendavad kõnealuse direktiivi eeskirju teatava kategooria jäätmete käitluse osas, kehtestatakse üksikdirektiividega;

ühenduse keskkonnapoliitika eesmärgid ja põhimõtted, nagu need on sätestatud Euroopa Ühenduse keskkonnalastes tegevusprogrammides EMÜ asutamislepingu artikli 130r lõigetes 1 ja 2 sisalduvate põhimõtete alusel, on suunatud eelkõige saastamise vältimisele ja vähendamisele ja võimalust saaste likvideerimisele ning toormevarude mõistliku kasutamise tagamisele, rakendades seejuures ka põhimõtet, et saastaja maksab;

nende eesmärkide saavutamiseks tuleks teatavate patareide ja akude turustamine keelata nendes sisalduvate ohtlike ainete koguse tõttu;

kasutatud patareide ja akude taaskasutamise ja järelevalve all kõrvaldamise tagamiseks peavad liikmesriigid võtma meetmeid tagamaks, et need märgistatakse ja neid kogutakse eraldi;

kasutatud patareide ja akude kogumine ja ringlussevõtt aitab vältida tarbetut toorme kasutamist;

mitte-eemaldatavaid patareid või akusid sisaldavad seadmed võivad kõrvaldamisel kujutada endast ohtu keskkonnale; seetõttu peaksid liikmesriigid võtma kohaseid meetmeid;

mitmesuguste eespool kirjeldatud eesmärkide saavutamiseks tuleks liikmesriikides koostada programmid; komisjoni tuleks nendest programmidest ja võetud erimeetmetest teavitada;

kasutatud patareide ja akude eraldi kogumist ja ringlussevõtmist võib soodustada majanduslike meetmete rakendamine, nagu näiteks tagatissüsteemi loomine;

tuleks ette näha tarbijate teavitamine selles vallas;

tuleks ette näha asjakohased menetlused käesoleva direktiivi ja eeskätt märgistussüsteemi rakendamiseks ja selle tagamiseks, et direktiivi saab hõlpsasti kohandada teaduse ja tehnika arenguga; direktiivi 75/442/EMÜ artiklis 18 osutatud komiteele tuleks panna kohustus komisjoni nende ülesannete täitmisel abistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesoleva direktiivi eesmärk on ühtlustada liikmesriikide õigusnormid, mis käsitlevad I lisa kohaste ohtlike aineid sisaldavate kasutatud patareide ja akude taaskasutamist ja järelevalve all toimuvat kõrvaldamist.

Artikkel 2

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *patarei või aku* – keemilise energia muundamisest vahetult saadava elektrienergia allikas, mis koosneb ühest või mitmest primaarpatareist (mida ei saa taaslaadida) või sekundaarelelemendist (mida saab taaslaadida), nagu loetletud I lisas;

⁽¹⁾ EÜT C 6, 7.1.1989, lk 3 ja

EÜT C 11, 17.1.1990, lk 6.

⁽²⁾ EÜT C 158, 26.6.1989, lk 209 ja
EÜT C 19, 28.1.1991.

⁽³⁾ EÜT C 194, 31.7.1989, lk 21.

⁽⁴⁾ EÜT L 194, 25.7.1975, lk 47.

⁽⁵⁾ EÜT L 78, 26.3.1991, lk 32.

- b) *kasutatud patarei või aku* – patarei või aku, mida ei saa enam kasutada ja mis on mõeldud taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks;
- c) *kõrvaldamine* – mis tahes toiming, mis on hõlmatud direktiivi 75/442/EMÜ II A lisaga, tingimusel et seda rakendatakse patareide ja akude suhtes;
- d) *taaskasutamine* – mis tahes toiming, mis on hõlmatud direktiivi 75/442/EMÜ II B lisaga, tingimusel et seda rakendatakse patareide ja akude suhtes;
- e) *kogumine* – kasutatud patareide ja akude kokkukorjamine, sortimine ja/või rühmitamine;
- f) *tagatissüsteem* – süsteem, mille alusel patareide või akude ostja maksab ostmisel müüjale rahasumma, mis makstakse tagasi kasutatud patareide või akude tagastamisel.

Artikkel 3

1. Alates 1. jaanuarist 1993 keelavad liikmesriigid turustada:

- leelismangaanpatareisid, mis on mõeldud pikaajaliseks kasutamiseks äärmuslikes oludes (nt temperatuuril alla 0 °C või üle 50 °C, löögiohtlikus keskkonnas) ja mis sisaldavad elavhõbedat rohkem kui 0,05 % massist,
- kõiki muid leelismangaanpatareisid, mis sisaldavad elavhõbedat rohkem kui 0,025 % massist.

See keeld ei hõlma leeliselisi mangaannööpelemente ega nööpelementidest koosnevaid patareisid.

2. Lõige 1 lisatakse teatavate ohtlike ainete ja valmististe turustamise ja kasutamise piiranguid käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamist käsitleva nõukogu 27. juuli 1976. aasta direktiivi 76/769/EMÜ, ⁽¹⁾ viimati muudetud direktiiviga 85/610/EMÜ, ⁽²⁾ I lissasse.

Artikkel 4

1. Artiklis 6 osutatud programmide raames võtavad liikmesriigid sobivaid meetmeid tagamaks, et kasutatud patareide ja akude kogumine nende taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks toimub eraldi.

2. Selleks tagavad liikmesriigid patareide ja akude ning vajaduse korral neid sisaldavate seadmete asjakohase märgistamise.

Märgistus peab sisaldama andmeid järgmise punktide kohta:

- eraldi kogumine,
- ringlussevõtmine, kui see on asjakohane,
- raskmetallisisaldus.

⁽¹⁾ EÜT L 262, 27.9.1976, lk 201.

⁽²⁾ EÜT L 375, 31.12.1985, lk 1.

3. Komisjon koostab artiklis 10 osutatud korras märgistusüsteemi üksikasjalikud eeskirjad. Need eeskirjad avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 5

Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et patareisid ja akusid ei saa seadmetesse paigaldada, kui tarbija ei saa neid kasutatuna hõlpsasti eemaldada.

Need meetmed jõustuvad 1. jaanuaril 1994.

Käesolev artikkel ei kehti II lisaga hõlmatud seadmekategooriate suhtes.

Artikkel 6

Liikmesriigid koostavad programmid järgmiste eesmärkide saavutamiseks:

- patareide ja akude raskmetallisisalduse vähendamine,
- selliste patareide ja akude turustamise soodustamine, mis sisaldavad koguseliselt vähem ohtlikke aineid ja/või sisaldavad keskkonnasõbralikumaid aineid,
- I lisaga hõlmatud kasutatud patareide ja akude koguse järkjärguline vähendamine majapidamisjätmetes,
- selliste uuringute edendamine, mille eesmärk on vähendada ohtlike ainete sisaldust ja soodustada keskkonnasõbralikumate aseinete kasutamist patareides ja akudes, samuti ringlussevõtmismeetodite uurimise edendamine,
- I lisaga hõlmatud kasutatud patareide ja akude eraldi kõrvaldamine.

Esimesed programmid koostatakse neljaks aastaks ja nende alguskuupäev on 18. märts 1993. Need edastatakse komisjonile hiljemalt 17. septembriks 1992.

Programmide läbivaatamine ja ajakohastamine toimub korrapäraselt vähemalt iga nelja aasta tagant ning seejuures võetakse eelkõige arvesse tehnika arengut ning majanduse ja keskkonna olukorda. Muudetud programmid edastatakse komisjonile aegsasti.

Artikkel 7

1. Liikmesriigid tagavad eraldi kogumise tõhusa korraldamise ja vajaduse korral tagatissüsteemi sisseseadmise. Lisaks sellele võivad liikmesriigid võtta ringlussevõtu soodustamiseks majanduslikke meetmeid. Enne nende meetmete võtmist tuleb nõu pidada asjaosalistega, need peavad tuginema põhjendatud ökooloogilistel ja majanduslikel kriteeriumidel ja need ei tohi põhjustada konkurentsimoonutusi.

2. Artiklis 6 osutatud programmide edastamisel teatavad liikmesriigid komisjonile meetmetest, mida nad on võtnud lõike 1 kohaselt.

Artikkel 8

Artiklis 6 osutatud programmide raames võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid tagamaks, et tarbijaid teavitatakse täiel määral:

- a) kasutatud patareide ja akude järelevalveta kõrvaldamise ohtudest;
- b) patareide, akude ja sisseehitatud patareisid ja akusid sisaldavate seadmete märgistusest;
- c) seadmetesse sisseehitatud patareide ja akude eemaldamise viisidest.

Artikkel 9

Liikmesriigid ei või takistada, keelustada ega piirata käesoleva direktiiviga hõlmatud ja selle sätetele vastavate patareide ja akude turustamist.

Artikkel 10

Komisjon kohandab artikkelid 3, 4 ja 5 ning I ja II lisa tehnika arengule direktiivi 75/442/EMÜ artiklis 18 sätestatud korras.

Artikkel 11

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud meetmed enne 18. septembrit 1992. Nad teatavad neist viivitamata komisjonile.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti. Komisjon teavitab sellest teisi liikmesriike.

Artikkel 12

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 18. märts 1991

Nõukogu nimel

eesistuja

A. BODRY

*I LISA***DIREKTIIVIGA HÕLMATUD PATAREID JA AKUD**

1. Patareid ja akud, mida turustatakse artikli 11 lõikes 1 sätestatud kuupäevast ja mis sisaldavad:
 - rohkem kui 25 mg elavhõbedat elemendi kohta, välja arvatud leelismangaanpatareid,
 - kaadmiumi rohkem kui 0,025 % massist,
 - pliid rohkem kui 0,4 % massist.
2. Leelismangaanpatareid, mis sisaldavad elavhõbedat rohkem kui 0,025 % massist ja mida turustatakse artikli 11 lõikes 1 sätestatud kuupäevast.

*II LISA***ARTIKLI 5 KOHALDAMISALAST VÄLJA ARVATUD SEADMEKATEGOORIAD**

1. Seadmed, mille patareid on joodetud, keevitatud või muul viisil püsivalt ühendatud klemmidega, et tagada pidev toide rasketes tööstuslikes tingimustes ja säilitada teabetehnoloogiliste ja kontoriseadmete mälu ja andmed, kui I lisas osutatud patareide ja akude kasutamine on tehniliselt vajalik.
2. Teaduslikes ja erialaseadmetes sisalduvad võrdluselemendid ning patareid ja akud elutalituse säilitamiseks mõeldud meditsiineseadmetes ja südamerütmurites, kui nende katkematu toimimine on hädavajalik ning kui patareisid ja akusid võivad eemaldada üksnes pädevad isikud.
3. Kantavad seadmed, kui patareide vahetus ebapädevate isikute poolt võib ohustada seadme kasutajat või mõjutada seadme toimimist, ja erialased seadmed, mis on mõeldud kasutamiseks äärmiselt tundlikus keskkonnas, näiteks lenduvate ainete läheduses.

Käesoleva lisa kohastele seadmetele, mille patareisid ja akusid ei saa kasutaja hõlpsasti vahetada, on kaasas juhend, milles teavitatakse kasutajat keskkonnaohtlike patareide ja akude sisust ja näidatakse, kuidas neid saab ohutult eemaldada.
